

FCI I

SEKCE 1

OVČÁČTÍ PSI

Australská kelpie

Australská kelpie

- **Země původu:** Austrálie
- **Historie:** vznikla v 19.stol. zkřížením skotských dlouhosrstých kolií se psem dingo schopným odolávat tvrdému klimatu, všichni jedinci byli vesměs černé barvy
- **Využití:** hlídání stád ovcí, psí sporty (frisbee, agility)
- **Povaha:** čilá, poddajná, pracovitá, inteligentní, vyrovnané povahy, snadno cvičitelná, nedostatek práce negativně ovlivňuje povahu
- **Celkový vzhled:** mrštný, aktivní pes, výborná svalová kondice s velkou pružností končetin a schopností neúnavně pracovat, obdélníkový rámec

- **Stavba těla:**

- hlava: liščí, lebka lehce zaoblená, mezi ušima široká, vyjádřený stop, tlama kratší než lebka; *nosní houba* odpovídá barvě srsti; *uši* nízko posazené, středně velké, se širokou bází, vybíhají do špičky; *oči* mandlového tvaru
- trup: rovný hřbet, dlouhá zád' mírně svažité, hrudník hluboký, ne však široký
- ocas: nízko nasazený, směrem ke špičce lehce prohnutý vzhůru, nošen pod linií hřbetu
- končetiny: silné, dobře úhlené

Australská kelpie

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 46 – 51 cm, feny 43 – 48 cm
- **Srst:** krátká a tvrdá, podsada hustá, na břicho a ocas delší, tvoří praporec a límec
- **Zbarvení:** černá, černá s pálením, červená, červená s pálením, fawn, čokoládová a kouřově modrá
- **Predispozice k onemocněním:** GPRA (generalizovaná progresivní retinální atrofie), cerebelární degenerace

Australský ovčák

Australský ovčák

Australský ovčák

Australský ovčák

Australský ovčák

Australský ovčák

- **Země původu:** USA
- **Historie:** vyšlechtěn v 19. stol., potomek evropských ovčáckých psů (pyrenejských a katalánských ovčáků), kteří byli přivedeni pastevci migrujícími z Evropy do Austrálie a potom do Ameriky
- **Využití:** původně hlídač ovcí, dnes společník, hlídač, záchranář
- **Povaha:** inteligentní pracovní pes se silnými pasteveckými a hlídacími instinkty, oddaný společník, vydrží pracovat celý den
- **Celkový vzhled:** dobře vyvážený, obdélníkového rámce, střední velikosti a síly kostí, se zbarvením, které nabízí rozmanitost a osobitost

- **Stavba těla:**

- hlava: silná, suchá, vyvážená k tělu; *nosní houba* černá nebo hnědá; *oči* mandlového tvaru, které mohou být hnědé, modré, jantarové, ale i dvoubarevné; *uši* trojúhelníkovité, překlopené
- trup: hřbetní linie rovná, silná, hrudník hluboký, avšak ne široký, žebra dobře klenutá a břicho mírně vtažené
- ocas: rovný dlouhý, nebo přirozeně krátký či uměle zkrácený
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné a silné; *pánevní končetiny* svalnaté, dobře zaúhlené, vlčí drápy (5. prst; syn. paspárek) se odstraňují

Australský ovčák

Australský ovčák

- **Kohoutková výška:** pes 51 – 58,5 cm, fena 46 – 54 cm
- **Srst:** jemná, lesklá, rovná až lehce zvlněná, dobře chrání před vodou a chladem, hustota podsady se mění s ročním obdobím
- **Zbarvení:** blue merle, černá, red merle, červená – všechny barvy s i bez bílých odznaků, a s nebo bez tříslových odznaků, na hlavě bílá barva nesmí převažovat, oči musí být úplně obklopené barevnou srstí s dostatkem pigmentu
- **Predispozice k onemocněním:** DKK (dysplazie kyčelního kloubu), vrozená hluchota, perzistentní ductus arteriosus, mukokutánní hypopigmentace, mutace MDR genu (multidrug resistance gene), polydaktylie, syndaktylie, katarakta, PRA (progresivní retinální atrofie), mikroftalmie, cystinová urolithiáza

Bearded kolie

Bearded kolie

Bearded kolie

- **Země původu:** Velká Británie
- **Historie:** vyšlechtěna k nahánění a hlídání stád ovcí; dnešní vzhled má již od 16. stol. a patří mezi jedno z nejstarších plemen
- **Využití:** ovčácký pes, dnes hlavně společník
- **Povaha:** pozorný, živý, sebevědomý, inteligentní a aktivní pracovní pes bez známek nervozity nebo agresivity
- **Celkový vzhled:** štíhlý, aktivní pes, i přes silnou stavbu těla by neměla vypadat příliš těžce, obdélníkového rámce; bystrý a zvědavý výraz

- **Stavba těla:**

- hlava: dobře stavěná, široká, mírně plochá, spíše čtvercového tvaru, vzdálenost mezi stopem a týlním hrbolem stejná jako šíře mezi otvory zevních zvukovodů; *oči* daleko od sebe, neměly by působit vypouleným dojmem; *uši* středně velké a visící
- trup: tělo štíhlé, ale pevně stavěné, hřbet je rovný
- ocas: nízce nasazený a měl by sahat alespoň k hleznu, špička je stočená vzhůru, nikdy nenesen nad hřbetem
- končetiny: *hrudní končetiny* musí být rovné, pevné; *pánevní končetiny* dobře osvalené, kolenní kloub dobře úhlený, hlezno nízko posazené

Bearded kolie

- **Kohoutková výška:** psi 53 – 56 cm, feny 51 – 53 cm
- **Srst:** dvojitá, s jemnou, huňatou a hustou podsadou, krycí srst hladká, tvrdá, silná a huňatá, nesmí stírat přirozené linie těla; srst se nesmí nijak zkracovat; na lících, dolních pyscích a na bradě se délka srsti směrem k hrudi prodlužuje a tvoří typický vous
- **Zbarvení:** břidlicově šedá, červenavá jelení, černá, modrá, všechny odstíny šedé, hnědé a pískové, s bílými odznaky (na tlamě, jako lysinka na temeni, na špičce ocasu, na hrudi, na končetinách a na tlapách, bílý límec) nebo bez nich, nikdy ne merle/skvrnité
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, korneální dystrofie, GPRA, katarakta, pemphigus foliaceus, folikulární dysplazie, histiocytomy, potravní alergie

Beauceron

Beauceron

- **Země původu:** Francie (oblast Brie)
- **Historie:** horské oblasti, blízký příbuzný Briarda (roviny), první zmínka 14. stol. – pastevecký pes hlídající skot se schopností být nasazen na medvědy, vlky či divoká prasata
- **Využití:** dříve hlídání skotu, dnes služební plemeno
- **Povaha:** přímý přístup a sebevědomý, nikdy plachý nebo ustrašený; povaha jemná a nebojácná
- **Celkový vzhled:** velký, pevně stavěný a osvalený, robustní, mohutný, bez znaků lymfatičnosti (hrubosti)

- **Stavba těla:**

- hlava: mírně delší než vyšší; *uši* vysoko nasazené, polovztyčené nebo klopené, nepřiléhající těsně k hlavě, jejich délka se rovná polovině délky hlavy; *oči* oválné, tmavě hnědé barvy
- trup: tělo pevné, svalnaté, nemá však hrubou stavbu, hřbet je rovný, bedra široká a silná, záď se mírně svažuje
- ocas: nošen nízko, sahá až k hlezenním kloubům, mírně prohnut do písmene „J“
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné zředu i z boku; *pánevní končetiny* rovné zezadu i zředu, osvalené, často dvojité vlčí drápy – tvoří dobře oddělené prsty s drápky, uložené poměrně blízko k tlapce

Beauceron

- **Kohoutková výška:** psi 65 – 70 cm, feny 61 – 68 cm
- **Srst:** krátká, hustá, podsada velmi krátká, prachová, na stehnech a spodní straně ocasu jsou nevýrazné, ale nezbytné praporce
- **Zbarvení:** černé s pálením, nebo harlekýn (modře skvrnitý s pálenými znaky)
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, atopie, junkční a dystrofická epidermolysis bullosa

Belgický ovčák

- **Země původu:** Belgie
- **Historie:** v Evropě již v 17. stol. – středně velcí, odolní a přizpůsobiví drsným podmínkám, nenároční na stravu, „dychtiví pracanti“, pro přesouvání stád a ochranu majetku, zbarvení a srst byly proměnlivé, v 19. stol. ustanovena varieta krátkosrstá, dlouhosrstá a hrubosrstá
- **Využití:** dnes hlavně pracovní pes, hlídač, obranář
- **Povaha:** živý a čilý temperament, smělý charakter bez známek strachu či agresivity, vždy připraven bez váhání, houževnatě, úporně a razantně bránit svého pána
- **Celkový vzhled:** pes střední velikosti, harmonických proporcí, spojující eleganci a sílu, jeho svalstvo je suché a pevné, formát kvadratický

- **Stavba těla:**

- hlava: vysoko nesená, dlouhá s rovnými liniemi, mozkovna při pohledu z profilu rovnoběžná s pomyslnou linií prodlužující hřbet nosu, týlní hrbol méně vyvinutý, tlama se rovnoměrně zužuje směrem k čenichu, délka tlamy odpovídá polovině délky hlavy nebo ji lehce přesahuje; oči středně velké, mandlového tvaru, vždy tmavé barvy; uši vysoko nasazené, vztyčené, trojúhelníkového tvaru
- trup: tělo silné, hrudník hluboký, horní linie hřbetu a beder je rovná
- ocas: střední délky, nesen ve svěšené pozici
- končetiny: rovné, vzájemně rovnoběžné, dobře osvalené

- **Kohoutková výška:** psi 62 cm, feny 58 cm
- **Srst:** délka, směr růstu, vzhled a barva jsou kritéria k rozlišení čtyř variet plemene – **Groenendael, Tervueren, Malinois a Laekenois**
- *Krytí (páření) mezi varietami jsou zakázána*
- **Predispozice k onemocněním:** žaludeční karcinom, chronická superficiální keratitida, kongenitální hypotrichóza, X-vázaná svalová dystrofie, PRA, DLK (dysplazie loketního kloubu), spondylartróza páteře, OCD (osteoochondróza) ramen, luxace pately

Belgický ovčák - Groenendael

Belgický ovčák - Groenendael

Dlouhá srst: Groenendael

- **Srst:** krátká srst na hlavě, na vnější straně uší, na spodní části končetin, kromě zadní strany předloktí (zde praporce), zbytek těla - srst dlouhá a hladká, ještě delší a bohatší je v okolí krku a hrudi, kde tvoří límec, zadní část stehen - velmi dlouhá a hustá srst, tzv. kalhoty; na ocasu vytváří praporec
- **Zbarvení:** pouze černé
- **Zvláštní predispozice k onemocněním:** katarakta, myopathie m. gracilis a semitendinosus

Belgický ovčák - Tervueren

Dlouhá srst: Tervueren

- **Srst:** krátká srst na hlavě, na vnější straně uší, na spodní části končetin, kromě zadní strany předloktí (zde praporce), na zbytku těla srst dlouhá a hladká, delší a bohatší v okolí krku a hrudi, kde tvoří límec, na zadní části stehen velmi dlouhá a hustá srst, tzv. kalhoty; na ocasu vytváří praporec
- **Zbarvení:** žluté s uhlováním nebo šedé s uhlováním, obě možnosti s černou maskou (žluté se dává přednost)
- **Zvláštní predispozice k onemocněním:** idiopatická epilepsie, chronická superficiální keratitis, katarakta, vitiligo

Belgický ovčák - Malinois

Belgický ovčák - Malinois

Belgický ovčák - Malinois

Belgický ovčák - Malinois

Krátká srst: Malinois

- **Srst:** velmi krátká srst na hlavě, na vnější straně uší a na spodní části končetin, krátká i na zbytku těla, hustší na ocase (nevytváří praporec) a kolem krku vytváří límec, delší také na zadní straně stehen
- **Zbarvení:** pouze žluté zbarvení s uhlováním a s černou maskou
- **Zvláštní predispozice k onemocněním:** retinální dysplazie, hypothyreóza

Belgický ovčák - Laekenois

Zdroj: Císařovský, 2006.

Hrubá srst: Laekenois

- **Srst:** tvrdé a suché chlupy, jeví se jako zježené a rozčuchané, srst přibližně 6 cm dlouhá po celém těle
- **Zbarvení:** jednotné žluté zbarvení se stopami uhlování a tmavé barvy na hlavě, čenichu a ocasu

Bergamský ovčák

Zdroj: Císařovský, 2006.

Bergamský ovčák

- **Země původu:** Itálie
- **Historie:** původem z italských Alp, jejich popisy či kresby staré i více než 2000 let, hlídal zvláště stáda ovcí a koz, po 2. světové válce s úbytkem stád se vytratil i bergamský ovčák, dnes méně rozšířen
- **Využití:** pastevectví, společník, psí sporty
- **Povaha:** vyrovnaný, trpělivý, výborně ovladatelný, příjemný společník, neúnavný hlídač, pracovitý, ale i tvrdohlavý
- **Celkový vzhled:** mohutný pes střední velikosti s bohatou srstí, kvadratického rámce, silný pes dobrých proporcí

- **Stavba těla:**

- hlava: velká hlava, která ale nesmí působit nemotorně, délka tlamy je stejná jako délka mozkovny, tlama kuželovitá; *uši* poloklopené, trojúhelníkové; *oči* velké, mírně oválné, barva ladí k srsti
- trup: hřbet je rovný, dobře osvalený, zád' se více svažuje
- ocas: nízce nasazený, u kořene silný, v klidu šavlovitě zahnutý, končetiny jsou rovné
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné zředu i z boku; *pánevní končetiny* rovné zředu i zezadu, dobře vyvinuté osvalení, vlčí drápy se odstraňují

Bergamský ovčák

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Bergamský ovčák

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 60 cm s tolerancí 2 cm, feny 56 cm s tolerancí 2 cm
- **Hmotnost:** psi 32 – 38 kg, feny 26 – 32 kg
- **Srst:** velmi bohatá a dlouhá, hrubé textury, od poloviny hrudníku k zádi a na všech končetinách má srst sklon tvořit prameny - ty začínají na linii hřbetu a spadají po stranách těla, na hlavě srst méně hrubá, zakrývá oči, podsada krátká a hustá - není snadné vidět kůži; na omak je srst mastná
- **Barva:** jednobarevná šedá nebo šedé skvrny všech možných odstínů; od světlejší šedé až k černé

Bílý švýcarský ovčák

Bílý švýcarský ovčák

Bílý švýcarský ovčák

- **Země původu:** Švýcarsko
- **Historie:** původně bílý Německý ovčák (NO), bílá barva NO, byla ale po 2. světové válce vyloučena, postupně chovem bílých ovčáků vznikl bílý švýcarský ovčák
- **Využití:** pracovní a sportovní pes, všestranné využití
- **Povaha:** nesmí být bázlivý nebo neadekvátně agresivní, živý, ostražitý, snadno cvičitelný a socializovatelný
- **Celkový vzhled:** robustní, svalnatý, středně velký, obdélníkový rámec; kostra je středně silná, silueta elegantní a harmonická

- **Stavba těla:**
 - hlava: mohutná, suchá, klínovitého tvaru; *oči* mandlového tvaru; *uši* vztyčené, vysoko nasazené, tvaru protáhlého trojúhelníku
 - trup: hřbet je vodorovný, zád' mírně svažuje ke kořeni *ocasu*, hrudník hluboký, nepřiliš široký
 - ocas: šavlovitého tvaru, níže nasazený, nesen vždy pod úrovní hřbetu
 - končetiny: *hrudní končetiny* rovné zpředu i z boku; *pánevní končetiny* rovné zpředu i zezadu, dobře zaúhlené
- **Kohoutková výška:** psi 58 – 66 cm, feny 53 – 61 cm
- **Hmotnost:** psi 30 – 40 kg, feny 25 – 35 kg

Bílý švýcarský ovčák

- **Srst:** podsada hojná, krycí srst hladká a tvrdá, polodlouhá nebo dlouhá, na šíji zřetelná hříva, na končetinách tvoří srst praporce a kalhoty, ocas je huňatý
- **Zbarvení:** vždy bílé
- **Predispozice k onemocněním:** mutace MDR1, DKK a DLK, degenerativní myelopatie (DM), onemocnění srdce (plynoucí z příbuznosti s německým ovčákem – patentní ductus arteriosus, aortální stenóza, perzistující pravý aortální oblouk, dilatační kardiomyopatie), syndrom cauda equina, vrozená hluchota

Bobtail

Bobtail

- **Země původu:** Velká Británie
- **Historie:** exteriér uznán v 18. stol., pomocník poháněče stád skotu, méně vhodný pro ovce
- **Využití:** dnes spíše společník
- **Povaha:** vyrovnané povahy, odvážný, věrný a důvěryhodný, bez jakýchkoliv známek nervozity nebo nevyprovokované agresivity
- **Celkový vzhled:** silný pes čtvercového formátu, velké symetrie a celkově zdravého vzhledu, bez jakéhokoliv náznaku vysokých nohou, se všemi částmi těla bohatě osrstěnými. Podsaditý, svalnatý, robustní s inteligentním výrazem

- **Stavba těla:**

- hlava: mozkovna prostorná, čtvercová, tlama má délku zhruba polovinu celkové délky hlavy; *oči* daleko od sebe, hnědé nebo modré barvy; *uši* malé a nesené ploše přilehlé ke stranám hlavy
- trup: v postoji je kohoutek poněkud níž než bedra, mírně stoupající horní linie těla
- ocas: obvykle kupírovaný nebo přirozeně krátký nízko nasazený ocas, nikdy není zatočený ani nesen nad hřbetem, bez patrného háčku
- končetiny: *hrudní končetiny* dokonale rovné; *pánevní končetiny* oblé, svalnaté, při pohybu v kroku se projevuje medvědovité houpání

Bobtail

- **Kohoutková výška:** psi 61 cm a více, feny 56 cm a více
- **Srst:** bohatá, dobré hrubé textury, chundelatá, bez kadeření, podsada velmi hustá a nepropouští vodu, zád' a pánevní končetiny mají bohatší osrstění než ostatní části těla
- **Zbarvení:** všechny odstíny šedé, grošované (grizzle) nebo modré; tělo, zád' a pánevní končetiny jsou jednobarevné s bílými ponožkami nebo bez; hlava, krk, hrudní končetiny a podbřišek musí být bílé se znaky nebo bez
- **Predispozice k onemocněním:** mutace MDR1, DKK, katarakta, PRA, kryptorchismus, dysplazie trikuspidální chlopně, cerebelární degenerace, diabetes mellitus, entropium

Border kolie

Border kolie

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

Border kolie

- **Země původu:** Velká Británie
- **Historie:** první zmínky ze 16. stol., chovány hlavně k práci se stádem ovcí
- **Využití:** všestranné, např. agility, dogdancing, obedience
- **Povaha:** vytrvalý ovčácký pes k tvrdé práci u stáda, výborně ovladatelný, živý, pozorný, poslušný, inteligentní, nesmí být, nervózní ani agresivní
- **Celkový vzhled:** pes dobrých proporcí a ladných rysů, sklon k robustnosti i k přílišné lehkosti je nežádoucí, obdélníkový rámec

- **Stavba těla:**

- hlava: lebka široká, stop velmi výrazný, čenich se směrem k nosu zužuje; oči daleko od sebe, oválné, hnědé, u merle i modré; uši vztyčené nebo polovztyčené, délka obličejové části a mozkovny je přibližně stejná; *nosní houba* černá, hnědá nebo břidlicová
- trup: hrudník hluboký a poměrně široký, zád' široká a svalnatá
- ocas: dlouhý, nízko nasazený, dobře osrstěný, směrem ke špičce se stáčí vzhůru
- končetiny: *hrudní i pánevní končetiny* rovnoběžné, dobře úhlený kolenní kloub

Border kolie

- **Kohoutková výška:** psi 53 cm, feny o něco méně
- **Srst:** 2 varianty – středně dlouhá a krátká; krycí srst hustá a střední textury s měkkou a hustou podsadou, u středně dlouhé srsti tvoří hřívu, kalhoty a prapor
- **Zbarvení:** všech barev, nikdy nesmí převládat bílá
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, DLK, OCD ramenního kloubu, Collie Eye Anomaly (CEA) (=Choroideal Hypoplasia), chronická superficiální keratitis, PRA, primární glaukom, trapped neutrophil syndrome (TNS) (syndrom uvězněných neutrofilů), ceroidní lipofuscinóza, epilepsie, vrozená hluchota

Briard

Briard

Briard

- **Země původu:** Francie
- **Historie:** chován a šlechtěn pro schopnost vést a hlídat stáda; využíván francouzskou armádou v průběhu obou světových válek, mezi jiným jako strážní pes a jako pes vyhledávající zraněné na bitevním poli
- **Využití:** ovčácký pes, společník
- **Povaha:** povaha vyrovnaná, charakter klidný a odvážný; ostražitý
- **Celkový vzhled:** odolný, pohyblivý, svalnatý, vyvážené tělesné stavby, obdélníkového rámce

- **Stavba těla:**

- hlava: dlouhá (2/5 kohoutkové výšky), mohutná, konec nosu je spíše hranatý (nikdy špičatý čenich); *nosní houba* vždy černá; *oči* velké, tmavé barvy; *uši* vysoko nasazené, nepřiléhající těsně k hlavě, spíše krátké
- trup: hřbet rovný, záď zakulacená, mírně spáditá, hrudník široký, hluboký a dlouhý
- ocas: nesený nízko, na konci tvoří mírný háček
- končetiny: svalnaté se silnými kostmi a korektním úhlením, kolmo postavené, striktně dvojitý vlčí dráp

Briard

- **Kohoutková výška:** psi 62 – 68 cm, feny 56 – 64 cm
- **Srst:** zvlněná, dlouhá, suchá (typ kozí srsti), s jemnou podsadou
- **Zbarvení:** černé, plavé, plavé s příměsí černé (uhlované) často s maskou, šedé nebo modré
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, PRA, kongenitální stacionární noční slepota, polydaktilie

Cao de Serra de Aires (Portugalský ovčák)

Zdroj: Císařovský, 2006.

Cao de Serra de Aires (Portugalský ovčák)

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Cao de Serra de Aires (Portugalský ovčák)

- **Země původu:** Portugalsko
- **Historie:** počátkem 20. stol. vznikl křížením pyrenejského ovčáka a katalánského ovčáka s briardy
- **Využití:** strážný a farmářský pes
- **Povaha:** inteligentní, velmi živý, odolný a rozvážný, oddaně pečující o svěřené stádo, vyhýbá se cizím lidem, v noci hlídá
- **Celkový vzhled:** středně velký pes s poměrně dlouhým tělem

- **Stavba těla:**

- hlava: silná, široká, tlama krátká ($\frac{2}{3}$ délky mozkovny); oči kulaté; uši vysoko nasazené, svěšené, trojúhelníkové, středně dlouhé, jemné
- trup: hřbet rovný nebo lehce spáditý a dlouhý, hrudník střední hloubky a šířky, linie břicha mírně stoupající
- ocas: vysoko nasazený, nesen mezi končetinami, mírně se stáčí
- končetiny: rovnoměrně postavené, silné, středně svalnaté, jednoduché nebo dvojité vlčí drápy

Cao de Serra de Aires (Portugalský ovčák)

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

- **Kohoutková výška:** psi 45 – 55 cm, feny 42 – 52 cm
- **Hmotnost:** 12 – 18 kg
- **Srst:** velmi dlouhá, hladká/lehce zvlněná, vytváří bradku, vousy a obočí, ale nezakrývá oči; velmi dlouhá na hlavě, trupu a končetinách i mezi prsty; středně silná, textury kozí srsti, hustá bez podsady
- **Zbarvení:** žlutá, kaštanová, šedá, plavá, vlkošedá a černá, více či méně s pálením, bez bílých skvrn kromě bílé skvrnky na hrudníku
- **Predispozice k onemocněním:** DKK

Československý vlčák

Československý vlčák

Československý vlčák

- **Země původu:** Československo (patronát Slovensko)
- **Historie:** 1955 započal chov biologickým pokusem – křížení německého ovčáka s karpatským vlkem, poté následovalo šlechtění psa, který spojoval použitelné vlastnosti vlka s vhodnými vlastnostmi psa, 1982 uznán národním plemenem
- **Využití:** všestranný pracovní pes, vhodný pro psí sporty (canicross, dogtrekking, bikejoring, agility)
- **Povaha:** temperamentní, aktivní, vytrvalý, učenlivý, rychle reagující, odvážný, nedůvěřivý, svému pánu velmi věrný
- **Celkový vzhled:** pevného konstitučního typu, více než středně velký, obdélníkového rámce; stavbou těla, pohybem, osrstěním, barvou srsti a maskou připomíná vlka

- **Stavba těla:**

- hlava: ze strany i shora tvoří tupý klín, výraz musí vyjadřovat pohlaví, rovný hřbet nosu; *oči* úzké, šikmo uložené, jantarově zbarvené; *uši* vztyčené, tenké, trojúhelníkového tvaru, krátké
- trup: horní linie – plynulý přechod od krku k trupu, mírně skloněná; hrudník prostorný, hruškovitého tvaru zužující se směrem k hrudní kosti, hloubka hrudníku nedosahuje k loktům
- ocas: vysoko nasazený, spuštěný přímo dolů
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, úzce postavené s mírně vybočenými tlapami; *pánevní končetiny* silné, rovnoběžně postavené, vlčí drápy jsou nežádoucí a odstraňují se

Československý vlčák

- **Kohoutková výška:** psi min. 65 cm, feny min. 60 cm
- **Hmotnost:** psi min. 26 kg, feny min. 20 kg
- **Srst:** rovná, uzavřená, mohutná podsada, srst pokrývá i břicho, vnitřní část stehen, šourek, vnitřní část ucha a meziprstí, krk dobře osrstěný
- **Barva srsti:** žlutošedá až stříbrošedá s charakteristickou světlou maskou, světlá srst je rovněž na spodní části krku a přední hrudi; přípustné tmavošedé zbarvení se světlou maskou
- **Predispozice k onemocněním:** degenerativní myelopatie, dwarfismus, PRA, DKK

Holandský ovčácký pudl

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

Holandský ovčácký pudl

- **Země původu:** Nizozemí
- **Historie:** v Nizozemí hojně rozšířen hl. na přelomu 19. a 20. stol, příbuzný briardovi, bearded kolii, pulimu
- **Využití:** ovčácký pes, společník
- **Povaha:** pozorný a odvážný, inteligentní, ostražitý, radostný, živý, přátelský, oddaný
- **Celkový vzhled:** lehce stavěný, dlouhosrstý, středně velký pes; pružný pohyb bez námahy, výborný skokan

- **Stavba těla:**

- hlava: mírně širší než delší, čenichová partie končí široce, jařmové oblouky jsou velmi výrazné; *oči* poměrně velké, kulaté, hnědé; *uši* nasazené poměrně vysoko, nejsou velké ani masité, volně svěšené ne blízko u hlavy, hlava nesena vysoko
- trup: hřbetní linie v bederní části zaoblená, hrudník hluboký, nepřiliš vtažené břicho
- ocas: dlouhý, v klidu svěšen dolů, v klusu nesen poměrně vysoko a poskakuje ze strany na stranu mírně prohnutý v oblouku, ve cvalu rovně vytrčený, při skákání slouží jako kormidlo, v afektu může být vysoko zvednutý
- končetiny: s lehčí kostrou, přiměřeně úhlené

Holandský ovčácký pudl

- **Kohoutková výška:** psi 43 – 50 cm, feny 40 – 47 cm
- **Srst:** hustá s dostatečnou podsadou, lehce vlnitá, dlouhá 7 cm či více, bohatá dlouhá srst na temeni, tvoří knír a bradku, praporce
- **Zbarvení:** povolené všechny barvy, preferována modrošedá až černá

Holandský ovčák

- **Země původu:** Nizozemí
- **Využití:** původně ovčáctí psi, dnes hlavně armádní a policejní psi, psi slepečtí nebo hlídači
- **Povaha:** oddaný, poslušný, učenlivý, ostražitý, pracovitý, věrný a spolehlivý, nenáročný, s velkou vytrvalostí, vždy pozorný, aktivní, s vlastnostmi typického ovčáka
- **Celkový vzhled:** středně velký, středně těžký, dobře osvalený pes silné tělesné stavby a dobrých proporcí, lehce obdélníkový rámec

- **Stavba těla:**

- hlava: tvar podlouhlý, nikoliv mohutná, čenichová partie poněkud delší než plochá mozkovna; *uši* spíše menší, vysoko nasazené, v afektu vztyčené; *oči* tmavě zbarvené, středně velké, mandlového tvaru; *nosní houba* černá
- trup: hluboký hrudník, záď nesmí být krátká ani spáditá
- ocas: rovně nesený nebo svěšený a lehce prohnutý, dosahuje až k hleznu
- končetiny: silné, dobře osvalené, s pevnou kostrou; *pánevní končetiny* středně zaúhlené, bez vlčích drápů

- **Kohoutková výška:** psi 57 – 62 cm, feny 55 – 60 cm
- **Srst:** rozděluje plemeno na 3 variety – dlouhosrstá, hrubosrstá a krátkosrstá
- **Predispozice k onemocněním:** DKK

Holandský ovčák dlouhosrstý

Holandský ovčák dlouhosrstý

Holandský ovčák dlouhosrstý

- **Srst:** dlouhá, přiléhavá, hrubá a rovná; hlava, uši, tlapky a pánevní končetiny pod hlezem mají krátkou hustou srst; srst tvoří praporce, ocas bohatě osrstěn
- **Zbarvení:** žíhaná na hnědém pozadí (zlato žíhaná) nebo na šedém pozadí (stříbrno žíhaná), žíhání po celém těle, černá maska upřednostňována

Holandský ovčák hrubosrstý

Zdroj: Císařovský, 2006.

Holandský ovčák hrubosrstý

- **Srst:** hustá, tvrdá, huňatá s hustou podsadou, vyjma hlavy, tvoří tzv. vousy a bradku - dobře odstávající, střapaté obočí, na lebce a lících je srst poněkud méně vyvinutá, ocas silně osrstěný, silně vyvinuté kalhotky
- **Zbarvení:** modrošedá a pepř a sůl, stříbrno- a zlatožíhaná, žíhání je méně zřetelné

Holandský ovčák krátkosrstý

Holandský ovčák krátkosrstý

Holandský ovčák krátkosrstý

- **Srst:** tvrdá, ne příliš krátká srst s bohatou podsadou, límec, kalhotky a delší srst na ocase jasně viditelné
- **Zbarvení:** žíhaná na hnědém pozadí (zlato žíhaná) nebo na šedém pozadí (stříbrno žíhaná), žíhání po celém těle, černá maska upřednostňována

Chorvatský ovčák

Chorvatský ovčák

- **Země původu:** Chorvatsko
- **Historie:** plemeno vzniklo během několika staletí
- **Využití:** ovčácký, hlídací a společenský pes
- **Povaha:** živý, odvážný, vytrvalý, trpělivý, přemýšlivý a prozíravý při práci, věrný a oddaný svému majiteli, snadno se cvičí
- **Celkový vzhled:** středně velký pes špicovitého typu a obdélníkového rámce, budí dojem hrdého, hbitého a kompaktního psa

- **Stavba těla:**

- hlava: klínovitá, čenichová partie k délce mozkovny v poměru 9:11, tlama ani špičatá ani tupá; *nosní houba* černá; *oči* kaštanově hnědé až černé, mandlového tvaru; *uši* trojúhelníkové, polovztyčené nebo vztyčené, středně dlouhé a nasazené poněkud po straně
- trup: hrudník přiměřeně široký a hluboký s klenutým hrudním košem, břicho lehce vtažené, plné a pevné slabiny
- ocas: středně vysoko nasazený, nesen nízko nebo ve výšce hřbetní linie, v afektu nad hřbetní linií; štěňata se rodí bez ocasu nebo ocas kupírován na max. 4 cm
- končetiny: rovné, hrudní i pánevní k sobě paralelní, poněkud strmé postavení (otevřeně úhlené), vlčí drápy se odstraňují

Chorvatský ovčák

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

- **Kohoutková výška:** psi 45 – 50 cm, feny 43 – 48 cm
- **Hmotnost:** 13 – 20 kg
- **Srst:** bohatá, hustá, jemná, krycí srst je vlnitá až kadeřavá, odstávající a dlouhá 6 – 14 cm, podsada je hustá a měkká, na krku tvoří delší srst límec, na předloktí třásně, na stehnech kalhotky a na ocasu vlajku, na hlavě je srst krátká
- **Zbarvení:** černé (povoleno menší množství bílých chlupů rovnoměrně rozmístěných nebo bílý znak na prsou max. 5 cm velký)
- **Predispozice k onemocněním:** luxace pately, katarakta

Jihoruský ovčák

Jihoruský ovčák

- **Země původu:** Rusko
- **Historie:** po 2. světové válce toto plemeno téměř vyhynulo, proto se začalo křížit i s jinými plemeny (např. s kavkazským ovčákem, komondorem, německým ovčákem a s velkými pudly), pro svůj velmi dlouhý vývoj bylo plemeno uznáno teprve v r. 1983
- **Využití:** pastervecký, hlídačí a společenský pes, používá se také jako záchranářský a lavinový pes
- **Povaha:** aktivní, pracovitý, inteligentní, ale tvrdohlavý pes, výborný hlídač, nedůvěřivý k cizím lidem, ale oddaný svému pánovi a rodině
- **Celkový vzhled:** velký, mohutný a silný dlouhosrstý pes, přirozeně ostrý hlídač, odolný k horku i k chladu

- **Stavba těla:**

- hlava: podlouhlá, se širokým čelem; *nosní houba* černá, velká; *oči* tmavé, oválné; *uši* malé a trojúhelníkovité, visící podél hlavy
- trup: středně široký, hluboký hrudník
- ocas: visící, konec se zvedá v půlkruhu, někdy jsou 2 – 3 obratle srostlé
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné předloktí, široké a pevné tlapy; *pánevní končetiny* široce a rovně postavené, dobře osvalená stehna

- **Kohoutková výška:** psi min. 65 cm, feny min. 62 cm
- **Hmotnost:** psi 50 kg, feny 45 kg
- **Srst:** hustá, hrubá, lehce zvlněná, dlouhá 10 – 15 cm na těle, hlavě i končetinách, neměla by však zakrývat oči
- **Zbarvení:** většinou bílé, rovněž nažloutlé nebo šedé
- **Predispozice k onemocněním:** DKK

Katalánský ovčák

Zdroj: Císařovský, 2006.

Katalánský ovčák

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Katalánský ovčák

- **Země původu:** Španělsko (Katalánsko)
- **Historie:** plemeno vzniklo v 18. stol. v katalánské oblasti Pyrenejí a následně se spolu s chovem ovcí rozšířilo do celé oblasti Katalánie
- **Využití:** ovčácký, hlídací a společenský pes
- **Povaha:** vyrovnaný, inteligentní, aktivní, obětavě pracující, oddaný svému pánovi, k cizím lidem může být odměřený, odolný vůči extrémním klimatickým podmínkám
- **Celkový vzhled:** dlouhosrstý pes střední velikosti dobře vyvážených proporcí

- **Stavba těla:**

- hlava: silná, tlama je kratší než mozkovna; *nosní houba* černá; *oči* kulaté, tmavě jantarové; *uši* vysoko nasazené, špičaté, trojúhelníkovité, jemné, visící
- trup: silný, dobře osvalený, prodlouženého formátu
- ocas: bohatě osrstěný, nízko nasazený, dlouhý, zakončený háčkem, někteří jedinci mohou mít ocas krátký (méně než 10 cm) nebo se rodí bezocasí
- končetiny: *hrudní končetiny* krátké, rovné, rovnoběžné; *pánevní končetiny* silné, svalnaté

Katalánský ovčák

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

- **Kohoutková výška:** psi 47 – 55 cm, feny 45 – 53 cm
- **Hmotnost:** 15 – 20 kg
- **Srst:** dlouhá, drsná, hladce přiléhající nebo lehce zvlněná, s bohatou podsadou, na hlavě tvoří vous, knír, čupřinu a výrazné obočí, které však nezakrývá oči
- **Zbarvení:** plavá, písková, šedá, černá
- **Predispozice k onemocněním:** DKK

Kolie dlouhosrstá

Kolie dlouhosrstá

Kolie dlouhosrstá

- **Země původu:** Velká Británie (Skotsko)
- **Historie:** předpokládá se, že předky tohoto plemene přivezli do Skotska původně Římané
- **Využití:** ovčácký pes
- **Povaha:** přátelská, veselá, aktivní, má dobrý vztah k dětem i k ostatním psům
- **Celkový vzhled:** harmonická stavba těla, kde žádná část těla není v nesprávném poměru vzhledem k celku, vyznačuje se silou a aktivitou bez známek těžkopádnosti a hrubosti

- **Stavba těla:**

- hlava: vyvážená, klínovitá, plynule se zužuje v hladké linii od uší až ke špičce nosu; *nosní houba* černá; *oči* mandlovité, tmavě hnědé, u jedinců se zbarvením blue-merle může být jedno nebo obě oči modré či modře skvrnité; *uši* malé, v klidu položené dozadu, při pozornosti polovztyčené a otočené dopředu
- trup: nepatrně delší než je kohoutková výška, hluboký hrudník
- ocas: bohatě osrstěný, dlouhý, v klidu nesen nízko s lehce zvednutou špičkou, při vzrušení nesen výše, ale ne nad úroveň hřbetu
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, dobře osvalené, lokty nikdy nejsou vytočené; *pánevní končetiny* dobře osvalené, se správným zaúhlením

Kolie dlouhosrstá

- **Kohoutková výška:** psi 56 – 61 cm, feny 51 – 56 cm
- **Hmotnost:** psi 20 – 29 kg, feny 18 – 25 kg
- **Srst:** krycí srst rovná a hrubá, podsada měkká, hebká a velmi hustá, dlouhá srst tvoří bohatou hřívu a náprsenku, praporce na hrudních končetinách a kalhotky na pánevních končetinách, na obličeji je srst krátká
- **Zbarvení:** sobolí (od světle zlaté až po sytě mahagonovou), sobolí a bílé, trikolor (převládá černá se sytými tříslově zbarvenými znaky na končetinách a hlavě), blue-merle (převažuje stříbřitě modrá, s černým mramorováním, žádoucí jsou syté tříslové znaky)

- **Predispozice k onemocněním:** mutace MDR1 (multidrug resistance gene), anomálie oka kolií (CEA), PRA, katarakta, retinální dysplazie, korneální dystrofie, distichiáza, entropium, kutánní histiocytóza, lupus erythematosus, pemfigus, vitiligo, dermatomyozitida, idiopatická ulcerativní dermatóza, protothekóza, folikulitida, demodikóza, Kleinův-Waardenburgův syndrom, potravní alergie, žaludeční karcinom, lymfocytoplazmocyturní kolitida, exokrinní pankreatická insuficience (EPI), imunitně zprostředkovaná hemolytická anémie, cyklická hematopoéza (syndrom šedých kolií), aspergilóza, vrozená luxace lokte, vestibulární syndrom, vrozená hluchota, neuroaxonální dystrofie, cerebelární abiotrofie, ektopický ureter, hemangiopericytom, keratoakantom, sebaceózní adenom

Kolie krátkosrstá

Kolie krátkosrstá

- **Země původu:** Velká Británie (Skotsko)
- **Historie:** v 70. letech 20. stol. FCI zakázala křížení krátkosrsté a dlouhosrsté varianty, což lze považovat za pomyslnou hranici, od kdy jsou krátkosrsté kolie vnímány jako samostatné plemeno
- **Využití:** ovčácký a společenský pes
- **Povaha:** veselá, přátelská, oddaná, inteligentní, snadno se cvičí, dobře vychází s dětmi i s jinými zvířaty, miluje svou rodinu a ochraňuje ji, miluje pohyb a jakékoli sportovní vyžití
- **Celkový vzhled:** harmonická stavba těla, vyznačuje se silou a aktivitou bez známek těžkopádnosti a hrubosti

- **Stavba těla:**

- hlava: vyvážená, klínovitá, plynule se zužuje v hladké linii od uší až ke špičce nosu; *nosní houba* černá; *oči* mandlovité, tmavě hnědé, u jedinců se zbarvením blue-merle může být jedno nebo obě oči modré či modře skvrnité; *uši* středně velké, v klidu položené dozadu, při pozornosti polovztyčené a otočené dopředu
- trup: trochu delší než je kohoutková výška, hluboký hrudník
- ocas: dlouhý, v klidu nesen nízko s lehce zvednutou špičkou, při vzrušení nesen výše, ale ne nad úroveň hřbetu
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, dobře osvalené, lokty nikdy nejsou vytočené; *pánevní končetiny* šlachovité, dobře osvalená stehna, správné zaúhlení

Kolie krátkosrstá

- **Kohoutková výška:** psi 56 – 61 cm, feny 51 – 56 cm
- **Hmotnost:** psi 20,5 – 29,5 kg, feny 18 – 25 kg
- **Srst:** krátká, přiléhající, krycí srst tvrdá, podsada hustá
- **Zbarvení:** sobolí a bílé (od světle zlaté až po sytě mahagonovou, typická bílá kresba: bílý límec, hrud', končetiny, tlapy, špička ocasu, na obličeji může být lysina), trikolor (převládá černá se sytými tříslově zbarvenými znaky na končetinách a hlavě), blue-merle (převažuje stříbřitě modrá, s černým mramorováním, žádoucí jsou syté tříslové znaky)

- **Predispozice k onemocnění:** mutace MDR1 (multidrug resistance gene), anomálie oka kolií (CEA), PRA, katarakta, retinální dysplazie, entropium, kutánní histiocytóza, lupus erythematosus, pemfigus, vitiligo, dermatomyozitida, idiopatická ulcerativní dermatóza, protothekóza, folikulitida, demodikóza, Kleinův-Waardenburgův syndrom, potravní alergie, exokrinní pankreatická insuficience (EPI), imunitně zprostředkovaná hemolytická anémie, cyklická hematopoéza (syndrom šedých kolií), aspergilóza, vrozená luxace lokte, vestibulární syndrom, vrozená hluchota, neuroaxonální dystrofie, cerebelární abiotrofie, ektopický ureter, hemangiopericytom, keratoakantom, sebaceózní adenom

Komondor

Komondor

- **Země původu:** Maďarsko
- **Historie:** doprovázel kočovné kmeny přicházející z Asie, když asi před 1000 lety osídlovaly dnešní Maďarsko
- **Využití:** pastevecký pes
- **Povaha:** odvážný, ostražitý a neohrožený hlídač, přirozeně nedůvěřivý, ke své rodině je však laskavý
- **Celkový vzhled:** velký, mohutný pes s dlouhou, hustou a provazcovitou srstí

- **Stavba těla:**

- hlava: široká, hustě osrstěná, tlama je trochu kratší než polovina délky hlavy; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé; *uši* středně vysoko nasazené, svěšené
- trup: široký hrudník, délka těla mírně přesahuje kohoutkovou výšku, tělo má tvar šikmého obdélníku
- ocas: nízko nasazený, svěšený, špička ohnutá vzhůru
- končetiny: *hrudní končetiny* mohutné, rovné, silná kostra, velké klouby; *pánevní končetiny* široké, dobře osvalené, střední úhlení

- **Kohoutková výška:** psi min. 70 cm, feny min. 65 cm
- **Hmotnost:** psi 50 – 60 kg, feny 40 – 50 kg
- **Srst:** dlouhá na celém těle (10 – 30 cm), hrubá krycí srst a jemná podsada, chundelatá, s tendencí k zacuchávání a tvořící dlouhé, zplstnatělé provazce
- **Zbarvení:** slonovinové
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, DLK, entropium, katarakta, GDV

Kuvasz

Kuvasz

- **Země původu:** Maďarsko
- **Historie:** staré původní maďarské ovčácké plemeno, v 15. stol. se však používal přednostně k lovu a jako slídič
- **Využití:** ovčácký a hlídací pes
- **Povaha:** odvážný, sebevědomý a nebojácný pes, který urputně brání svěřené osoby nebo majetek, velmi oddaný, věrný a spolehlivý, vyžaduje dostatek pohybu a činnosti, odolný k nepříznivým klimatickým podmínkám
- **Celkový vzhled:** mohutný, silně stavěný a dobře osvalený pes s těžkou kostrou obdélníkového formátu, má hustou zvlněnou srst, která dobře izoluje a chrání jej před chladem

- **Stavba těla:**

- hlava: klínovitá, štíhlá; *nosní houba* černá; *oči* mandlového tvaru, tmavě hnědé; *uši* středně vysoko nasazené, polovztyčené
- trup: obdélníkového formátu, délka těla mírně přesahuje kohoutkovou výšku
- ocas: bohatě osrstěný, nízko nasazený, lehce zatočená špička
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, přiměřeně široce postavené; *pánevní končetiny* mohutně osvalené

Kuvasz

- **Kohoutková výška:** psi 71 – 76 cm, feny 66 – 70 cm
- **Hmotnost:** psi 48 – 62 kg, feny 37 – 50 kg
- **Srst:** krycí srst tvrdá a hrubá , podsada jemnější a hebká, na hlavě a tlapách je srst krátká a rovná, na těle je delší a zvlněná, tvoří bohatý límec a hřívu a na končetinách praporce
- **Zbarvení:** bílé
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, entropium, katarakta, vrozená hluchota, dermatomyozitida, osteochondróza (OCD)

Malorský ovčák

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Malorský ovčák

- **Země původu:** Španělsko (Baleárské ostrovy)
- **Historie:** 18. stol., používán jako dobytkařský pes, šlechtěn s ohledem na pracovní kvality a schopnost pracovat v horkém podnebí
- **Využití:** ovčácký, hlídací a obranářský pes
- **Povaha:** odvážný, inteligentní, poslušný, citlivý a oddaný pes, který respektuje jednoho pána, k cizím lidem je nedůvěřivý
- **Celkový vzhled:** relativně vysoký, robustní, silný pes s mírně konvexním profilem, existuje ve dvou variantách podle délky srsti (krátkosrstá a dlouhosrstá)

- **Stavba těla:**

- hlava: masivní, z profilu trojúhelníkovitého tvaru; *nosní houba* černá; *oči* malé, mandlového tvaru, barva od medové po tmavě hnědou; *uši* malé, vysoko nasazené, klopené, trojúhelníkového tvaru
- trup: robustní, mírně konvexního profilu
- ocas: silný u kořene, v klidu nesen svěšený a může být mírně prohnutý, v pohybu je srpovitě zvednutý nad linii hřbetu
- končetiny: *hrudní končetiny* mohutné, rovnoběžné při pohledu zepředu i z boku; *pánevní končetiny* mohutné, dobře osvalené

- **Kohoutková výška:** psi 66 – 73 cm, feny 62 – 68 cm
- **Hmotnost:** cca 40 kg
- **Srst:** krátkosrstá varianta: jemná, krátká srst (1,5 – 3 cm), přiléhající k tělu, velmi jemná podsada; dlouhosrstá varianta: jemná, hebká srst dlouhá přes 7 cm, v oblasti hřbetu mírně zvlněná, podsada není hustá
- **Zbarvení:** černá (povoleny bílé znaky na hrudi, krku a tlapkách)
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, GDV

Maremmansko-abruzský pastevecký pes

Maremmansko-abruzský pastevecký pes

- **Země původu:** Itálie
- **Historie:** jeho předci pocházeli z oblasti Abruzzie, spolu s přemísťováním stád skotu se tito psi dostali také do Maremmy, kde se křížili s místními Maremmanskými psy, vyšlechtěn byl tedy křížením Abruzzkého psa s tažným tělem a Maremmanského krátkosrstého psa
- **Využití:** ovčácký a hlídací pes
- **Povaha:** odvážný, důstojný, inteligentní, nezávislý, ale velmi oddaný svému pánovi, není však příliš přátelský a k cizím lidem je rezervovaný, těžko se cvičí
- **Celkový vzhled:** robustní, silně a harmonicky stavěný pes velkého formátu

- **Stavba těla:**

- hlava: velká, kónická, připomíná hlavu ledního medvěda; *nosní houba* černá; *oči* mandlového tvaru, okrové nebo tmavě kaštanově hnědé; *uši* vysoko nasazené, trojúhelníkové, zavěšené, ale velmi pohyblivé
- trup: mohutně stavěný, jeho délka přesahuje kohoutkovou výšku, hluboký hrudník
- ocas: hustě osrstěný, hluboko nasazený, v klidu nesen svěšený, v pohybu nesen ve výši hřbetní linie a na konci je prohnutý
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, kolmo postavené, silně osvalené; *pánevní končetiny* kolmé, silně osvalené

Maremmansko-abruzský pastevecký pes

- **Kohoutková výška:** psi 65 – 73 cm, feny 60 – 68 cm
- **Hmotnost:** psi 35 – 45 kg, feny 30 – 40 kg
- **Srst:** velmi bohatá, dlouhá, poměrně hrubá, přiléhající k tělu, na krku tvoří límec a na končetinách praporce, na hlavě je krátká, podsada je hustá jen v zimě
- **Zbarvení:** bílé
- **Predispozice k onemocněním:** DKK

Mudi

Mudi

Mudi

- **Země původu:** Maďarsko
- **Historie:** vznik v průběhu 18. – 19. stol. křížením maďarských honáckých psů s německými majícími vztyčené uši
- **Využití:** honácký, hlídací a společenský pes (díky své odvážnosti je vhodný pro pasení velkých a těžko ovladatelných stád a je dokonce používán i pro nadhánění divokých prasat)
- **Povaha:** živý, pozorný, odvážný, ostražitý, přizpůsobivý, velmi učenlivý, vášnivě rád pracuje, vhodný pro psí sporty nebo vyhledávání drog
- **Celkový vzhled:** středně velký pes s klínovitou hlavou, vztyčenýma ušima a vlnitou srstí

- **Stavba těla:**

- hlava: klínovitá, zužující se k čenichu; *nosní houba* u černých, bílých, plavých a blue-merle jedinců je vždy černá, u ostatním zbarvení koresponduje s barvou srsti; *oči* by měly být co nejtmavší, pouze u blue-merle jedinců mohou mít bílé či modré skvrny; *uši* vysoko nasazené a vztyčené
- trup: délka těla přibližně odpovídá kohoutkové výšce, hřbetní linie klesá k zádi
- ocas: bohatě osrstěný, středně vysoko nasazený, v klidu nesen svěšený a ohnutý, v pohybu nesen šavlovitě nad úrovní hřbetu, vzácně se někteří jedinci mohou rodit bez ocasu
- končetiny: *hrudní končetiny* dobře osvalené, správně zaúhlené; *pánevní končetiny* poněkud protažené dozadu, dobře osvalené

Mudi

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 41 – 47 cm, feny 38 – 44 cm
- **Hmotnost:** psi 11 – 13 kg, feny 8 – 11 kg
- **Srst:** hlava a přední část končetin pokryty krátkou, rovnou a hladkou srstí, zbytek těla pokryt hustou, lesklou, velmi vlnitou nebo kadeřavou srstí dlouhou 3 – 7 cm
- **Zbarvení:** bílá, plavá, černá, blue-merle, popelavá, hnědá (u všech barev jsou tolerovány malé bílé znaky na prstech a bílá skvrna na hrudi menší než 5 cm)
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, PRA, katarakta, luxace oční čočky

Německý ovčák

Německý ovčák

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Německý ovčák

- **Země původu:** Německo
- **Historie:** s plánovitým chovem se začalo v r. 1899 po založení Spolku pro německé ovčáky, byl vyšlechtěn ze středoněmeckého a jihoněmeckého rázu ovčáckých psů s cílem získat služebního psa s vlohami pro velké výkony
- **Využití:** pastevecký, služební, hlídací, obranářský a doprovodný pes
- **Povaha:** vyrovnaný, sebevědomý a dobře ovladatelný pes, musí mít však také odvahu, bojovnost a tvrdost
- **Celkový vzhled:** silný a dobře osvalený středně velký pes obdélníkového formátu

- **Stavba těla:**

- hlava: klínovitá, její délka odpovídá cca 40 % kohoutkové výšky; *nosní houba* černá; *oči* mandlového tvaru, co možná nejtmaší barvy; *uši* středně velké, vztyčené, špičaté
- trup: délka přesahuje kohoutkovou výšku, hřbet pevný, silný a dobře osvalený, bedra široká, záď dlouhá, mírně spadající (asi 23° k horizontále) a plynule přecházející do nasazení ocasu
- ocas: v klidu nesen svěšený v mírném oblouku, v pohybu nesen výš, ale ne nad linií hřbetu
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné ze všech stran, rovnoběžné, silně osvalené; *pánevní končetiny* postavení poněkud posunutá dozadu, stehna silná a dobře osvalená, hlezna silná a pevná, nárt stojí svisle pod hlezny

Německý ovčák

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 60 – 65 cm, feny 55 – 60 cm
- **Hmotnost:** psi 30 – 40 kg, feny 22 – 32 kg
- **Srst:** krátkosrstá varianta: krycí srst hustá, tvrdá a přiléhající, na stehnech tvoří kalhoty; dlouhosrstá varianta: krycí srst dlouhá a měkká, na stehnech tvoří kalhoty a na ocase praporec, na hlavě a na tlapkách je srst krátká
- **Zbarvení:** celočerná, černá s červenohnědými, hnědými, žlutými až světlešedými znaky, jednobarevně šedá, šedá s tmavým vlkošedým zbarvením, černým sedlem a maskou

- **Predispozice k onemocnění:** DKK, DLK, juvenilní panostitida, chronická superficiální keratitida (pannus), degenerativní myelopatie, EPI, hemofilie, renální cystadenokarcinom a nodulární dermatofibróza, fokální metatarsální fistulace, folikulitida, vitiligo, Ehlersův-Danlosův syndrom, dermatóza reagující na podávání zinku, dwarfismus, inzulinom, hyperadrenokorticismus, konstrikce jícnu cévním prstencem, GDV, idiopatická fibróza jater, aortální stenóza, von Willebrandova choroba, polyartritida, vrozená hluchota, katarakta, korneální dystrofie, luxace čočky, syndrom plovoucího štěněte

Pikardský ovčák

Pikardský ovčák

Zdroj: Císařovský, 2006.

Pikardský ovčák

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Pikardský ovčák

- **Země původu:** Francie
- **Historie:** nejstarší francouzské ovčácké plemeno, v 9. stol. př. n. l se hojně vyskytoval v severní části Francie (Pikardii), kam přišel společně s Kelty, během 2. světové války toto plemeno téměř vyhynulo
- **Využití:** pastevecký a hlídací pes
- **Povaha:** přátelský, energický, inteligentní, tvrdohlavý, ostražitý, bezmezně věrný svému pánovi, ale odměřený k cizím lidem
- **Celkový vzhled:** dobře stavěný a osvalený pes střední velikosti a robustního vzhledu, ale přesto elegantní

- **Stavba těla:**

- hlava: nepřiliš masivní, v harmonii s tělem; *nosní houba* černá; *oči* oříškově hnědé nebo tmavší; *uši* vysoko nasazené, střední velikosti, délka do 12 cm, vztyčené
- trup: délka mírně přesahuje kohoutkovou výšku, hluboký hrudník, pevná bedra
- ocas: v klidu svěšen dolů a na konci lehce zakřiven, v pohybu nesen výše, ale ne nad linií hřbetu
- končetiny: *hrudní končetiny* kolmé, svalnaté, ale nikoli těžké; *pánevní končetiny* kolmé, pevné, pružné, dobře osvalené

- **Kohoutková výška:** psi 60 – 65 cm, feny 55 – 60 cm
- **Hmotnost:** psi 30 – 34 kg, feny 27 – 31 kg
- **Srst:** polodlouhá (5 – 6 cm), silná, hrubá, nikoli kadeřavá ani přiléhající, podsada jemná a hustá
- **Zbarvení:** šedá, šedočerná, šedá s černým odleskem, šedomodrá, šedočervená, světle nebo tmavě plavá (povoleny malé bílé skvrny na hrudi a na špičkách tlapek)
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, DLK

Podhalaňský ovčák

Podhalaňský ovčák

- **Země původu:** Polsko
- **Historie:** jeho předci byli dovezeni do Polska ve 4. nebo 5. stol., ale plemeno se zformovalo až v 17. stol., původně se využíval jako pastevecký pes, ale také jako pracovní pes k tahání nákladů
- **Využití:** ovčácký, hlídací a společenský pes, v některých státech se využívá i jako služební pes u policie a armády
- **Povaha:** vyrovnaný, klidný, učenlivý, inteligentní, pozorný a ostražitý v práci, má přátelský vztah k dětem
- **Celkový vzhled:** silný a kompaktní pes obdélníkového rámce, mohutné kostry a silného osvalení

- **Stavba těla:**

- hlava: masivní, široká, nesená středně vysoko; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé; *uši* dobře osrstěné, středně velké, trojúhelníkové, svěšené
- trup: dlouhý, mohutný, obdélníkového rámce, hluboký hrudník
- ocas: nasazený spíše nízko, špička může být trochu stočená, v klidu nesen pod úrovní hřbetu, v pohybu nesen nad hřbetní linií, ale nikoli stočený
- končetiny: *hrudní končetiny* při pohledu rovné a rovnoběžné, dobře osvalené; *pánevní končetiny* postavené mírně vzad, dobře zaúhlené

- **Kohoutková výška:** psi 65 – 70 cm, feny 60 – 65 cm
- **Hmotnost:** 45 – 69 kg
- **Srst:** dlouhá, hustá, na omak tvrdá, rovná nebo mírně vlnitá krycí srst, na krku tvoří bohatý límec a na ocase praporec, na hlavě, přední straně hrudních končetin a na pánevních končetinách od hlezen dolů je krátká a hustá, podsada je bohatá
- **Zbarvení:** bílé
- **Predispozice k onemocněním:** DKK

Polský ovčák nížinný

Polský ovčák nížinný

Polský ovčák nížinný

Zdroj: Císařovský, 2006.

Polský ovčák nížinný

- **Země původu:** Polsko
- **Historie:** pravděpodobně představuje významný spojovací článek mezi starobylými asijskými pasteveckými psy se šňůrovou srstí, kteří přišli do Evropy před 1000 lety, a mladšími huňatými ovčáky (bearded kolie, holandský ovčácký pudl)
- **Využití:** ovčácký, hlídací a společenský pes
- **Povaha:** vyrovnaný, mírný, snadno ovladatelný, čilý, inteligentní a pozorný, obdařený dobrou pamětí, odolný vůči špatným klimatickým podmínkám
- **Celkový vzhled:** kompaktní, silný a dobře osvalený pes střední velikosti s hustou dlouhou srstí

- **Stavba těla:**

- hlava: středně velká, ale ne příliš těžká, tlama může být trochu kratší než mozkovna; *nosní houba* co nejtmaší v poměru k barvě srsti; *oči* oválné, oříškové barvy; *uši* nasazené poměrně vysoko, střední velikosti, zavěšené a velmi pohyblivé
- trup: spíše obdélníkového formátu, délka těla mírně přesahuje kohoutkovou výšku
- ocas: hustě osrstěný, v klidu nesen svěšený, v pohybu nesen v oblouku nad hřbetem, ale nikoli zatočený, někteří jedinci se rodí s přirozeně krátkým nebo pahýlovitým ocasem
- končetiny: *hrudní končetiny* svislé, rovné, se silnou kostrou; *pánevní končetiny* svislé, dobře zaúhlené

- **Kohoutková výška:** psi 45 – 50 cm, feny 42 – 47 cm
- **Hmotnost:** 13 – 20 kg
- **Srst:** hrubší, hustá, silná a bohatá srst s jemnou podsadou, rovná nebo mírně vlnitá, srst spadající z čela překrývá charakteristickým způsobem oči
- **Zbarvení:** všechny barvy a skvrny jsou povolené
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, centrální progresivní retinální atrofie (CPRA), dystrofie retinálního epiteliálního pigmentu (RPED), ceroidní lipofuscinóza

Puli

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

Puli

Zdroj: Císařovský, 2006.

Puli

Zdroj: Císařovský, 2006.

Puli

- **Země původu:** Maďarsko
- **Historie:** asijský původ, jeho předci pravděpodobně přišli spolu s kočovnými kmeny chovající skot
- **Využití:** honácký pes
- **Povaha:** živý, aktivní, mimořádně učenlivý, skvělý hlídač, miluje děti
- **Celkový vzhled:** středně velký pes kvadratického rámce, jemné, ale ne příliš lehké stavby kostry, celé tělo má pokryto bohatou srstí vytvářející provazce

- **Stavba těla:**

- hlava: při pohledu zepředu kulatá, při pohledu ze strany eliptická, délka tlamy odpovídá třetině celkové délky hlavy; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé, mají živý a inteligentní výraz; *uši* středně vysoko nasazené, svěšené
- trup: kvadratický rámeček, délka těla odpovídá kohoutkové výšce
- ocas: bohatě osrstěný, středně vysoko nasazený, stočený nad zádi
- končetiny: *hrudní končetiny* dobře osvalené; *pánevní končetiny* středně široké postavení, rovnoběžné

Puli

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 39 – 45 cm, feny 36 – 42 cm
- **Hmotnost:** psi 13 – 15 kg, feny 10 – 13 kg
- **Srst:** u štěňat je hustá, zvlněná nebo kudrnatá, později se tvoří chomáče a nakonec silné provazce, hrubá krycí srst by měla výrazně převládat nad jemnější podsadou, srst je dlouhá na všech částech těla a zakrývá i oči
- **Zbarvení:** černé, černé s lehkým rezavým nebo šedým nádechem, odstíny žluté s černou maskou, perlově bílé
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, katarakta, retinální dysplazie, micropapilla, diabetes mellitus

Pumi

Pumi

Pumi

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

Pumi

- **Země původu:** Maďarsko
- **Historie:** vznikl v 17. – 18. stol. křížením primitivních puli s importovanými psy podobnými teriérům s postavenými ušima
- **Využití:** honácký a společenský pes
- **Povaha:** velmi aktivní, živý, činorodý a neúnavný pes, neustále vyžadující činnost a pohyb, odvážný, hlasitý a nedůvěřivý k cizím osobám
- **Celkový vzhled:** středně velký pes kvadratického formátu podobný teriérům (zejm. hlavou), díky neustálé pozornosti je nesení jeho krku vyšší

- **Stavba těla:**

- hlava: poměrně dlouhá a štíhlá, protažená čenichová partie; *nosní houba* vždy černá; *oči* tmavě hnědé, oválné, mají živý a inteligentní výraz; *uši* vysoko nasazené, vzpřímené, horní třetina se sklápí dopředu
- trup: kvadratický rámeček, délka těla odpovídá kohoutkové výšce
- ocas: vysoko nasazený, nad zády tvoří široký kruhový oblouk, porostlý dlouhou, odstávající, drátovitou srstí
- končetiny: *hrudní končetiny* svislé, sloupovité, rovnoběžné; *pánevní končetiny* velmi silné, rovnoběžné, postaveny poněkud směrem dozadu

Pumi

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 41 – 47 cm, feny 38 – 44 cm
- **Hmotnost:** psi 10 – 15 kg, feny 8 – 13 kg
- **Srst:** kudrnatá srst tvořící chomáče, dlouhá 4 – 7 cm, silná a drátovitá krycí srst a měkká podsada, okolo očí a tlamy je srst krátká
- **Zbarvení:** šedá (při narození černá a postupně světlá), černá, odstíny žluté (bílý znak na hrudi menší než 3 cm v průměru a/nebo bílá čárka na prstech nejsou vadou), bílá
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, PRA, katarakta, luxace oční čočky

Pyrenejský ovčák s dlouhou srstí v obličeji

Pyrenejský ovčák s dlouhou srstí v obličejí

- **Země původu:** Francie (ale šlechtěn převážně ve Španělsku)
- **Historie:** nejmladší francouzské pastevecké plemeno, jeho předci existovali v Asii již před více než tisíci lety, díky skvělému čichu byl během 1. světové války využíván jako služební pes
- **Využití:** ovčácký pes
- **Povaha:** temperamentní, energický, bystrý, vytrvalý a odvážný, je oddaný svému pánovi, ale je tvrdohlavý a potřebuje pevné vedení, k cizím lidem je zdrženlivý
- **Celkový vzhled:** středně velký, lehce stavěný pes, velký rozsah pohybu kloubů umožňuje charakteristický pohyb

- **Stavba těla:**

- hlava: trojúhelníkovitého tvaru, tlama je kratší než mozkovna; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé, u zbarvení harlekýn nebo břidlicově šedá jsou povoleny skvrny na rohovce (strakaté oči); *uši* krátké, nasazené na vrcholu lebky, zavěšené nebo částečně vztyčené
- trup: délka těla je vyšší než kohoutková výška
- ocas: dobře osrstěný, nízko nasazený, zakončen háčkem na špičce, při pozornosti se může točit dopředu, někteří jedinci mají ocas vrozeně zakrnělý
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, šlachovité, bohatě osrstěné; *pánevní končetiny* mají poměrně uzavřené úhlení a nemají kalhoty

Pyrenejský ovčák s dlouhou srstí v obličeji

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

- **Kohoutková výška:** psi 42 – 48 cm, feny 40 – 46 cm
- **Hmotnost:** 23 – 32 kg
- **Srst:** hustá, dlouhá a přiléhající k tělu, na tlamě je srst kratší, po stranách tlamy a na lících je delší, oči nesmí být překryty srstí
- **Zbarvení:** plavá (může mít příměsi černých chlupů a malé bílé odznaky na hrudi nebo končetinách), šedá (často s bílou na hlavě, hrudi a končetinách), harlekýn (modrá s černou, blue merle), černá (může mít bílé znaky), žíhaná
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, achondroplazie, chondrodysplazie, anoftalmie, katarakta, ektropium, entropium, PRA, perzistentní pupilární membrána, vrozená hluchota, hot spoty, demodikóza, malokluze, GDV, hemofilie B, trombocytopenie, hypotyreóza, vaginální hyperplazie, syndrom plovoucího štěněte, citlivost k sulfonamidům

Pyrenejský ovčák s krátkou srstí v obličeji

Zdroj: Císařovský, 2006.

Pyrenejský ovčák s krátkou srstí v obličeji

- **Země původu:** Francie
- **Historie:** k rozdělení plemene pyrenejský ovčák na dvě samostatná plemena došlo ve 20. stol.
- **Využití:** ovčácký pes
- **Povaha:** živý, aktivní, temperamentní a poslušný, k cizím lidem může být nedůvěřivý
- **Celkový vzhled:** velmi podobný dlouhosrsté variantě, liší se delší tlamou a kratším trupem, jehož délka téměř odpovídá kohoutkové výšce a má tak čtvercový rámec

- **Stavba těla:**

- hlava: tlama je kratší než mozkovna, ale delší než tlama dlouhosrsté varianty; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé, u zbarvení harlekýn nebo břidlicově šedá jsou povoleny skvrny na rohovce (strakaté oči); *uši* krátké, nasazené na vrcholu lebky, zavěšené nebo částečně vztyčené
- trup: čtvercového formátu, délka těla téměř odpovídá kohoutkové výšce
- ocas: dobře osrstěný, nízko nasazený, zakončen háčkem na špičce, při pozornosti se může točit dopředu, někteří jedinci mají ocas vrozeně zakrnělý
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, šlachovité, pokryty hladkou srstí s lehkými třásněmi; *pánevní končetiny* s otevřenějším zaúhlením a s kalhotami

Pyrenejský ovčák s krátkou srstí v obličeji

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

- **Kohoutková výška:** psi 40 – 54 cm, feny 40 – 52 cm
- **Hmotnost:** 23 – 30 kg
- **Srst:** na těle je polodlouhá, ale hlava je pokrytá jemnou srstí, na hrudních končetinách tvoří lehké třásně a na pánevních končetinách kalhoty
- **Zbarvení:** plavá (může mít příměsi černých chlupů a malé bílé odznaky na hrudi nebo končetinách), šedá (často s bílou na hlavě, hrudi a končetinách), harlekýn (modrá s černou, blue merle), černá (může mít bílé znaky), žíhaná
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, achondroplazie, chondrodysplazie, anoftalmie, katarakta, ektropium, entropium, PRA, perzistentní pupilární membrána, vrozená hluchota, hot spoty, demodikóza, malokluze, GDV, hemofilie B, trombocytopenie, hypotyreóza, vaginální hyperplazie, syndrom plovoucího štěněte, citlivost k sulfonamidům

Rumunský karpatský ovčák

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Rumunský karpatský ovčák

- **Země původu:** Rumunsko
- **Historie:** vyšlechtěn z endemických plemen karpatsko-dunajské oblasti
- **Využití:** ovčácký, hlídací a společenský pes
- **Povaha:** klidný a vyrovnaný pes, oddaný svému pánovi, přirozený a odvážný hlídač
- **Celkový vzhled:** pohyblivý, velký pes obdélníkového rámce, nikdy těžký

- **Stavba těla:**

- hlava: vlčího typu; *nosní houba* černá a široká; *oči* tmavě hnědé, mandlového tvaru, mírně šikmé; *uši* menší, výše nasazené
- trup: obdélníkového formátu, délka těla je vždy větší než kohoutková výška, prostorný a hluboký hrudník, jeho hloubka by měla odpovídat přibližně polovině kohoutkové výšky
- ocas: huňatý, poměrně vysoko nasazený, rovný nebo mírně zahnutý, v klidu nesen nízko
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, kolmé při pohledu zepředu i ze strany, mají silnou kostru; *pánevní končetiny* rovné, osvalené, se silnou kostrou a dobrým zaúhlením

- **Kohoutková výška:** psi 65 – 73 cm, feny 59 – 67 cm
- **Hmotnost:** 40 – 45 kg
- **Srst:** krycí srst je hrubá, hustá a rovná, podsada je hustá a měkká, na celém těle je středně dlouhá, pouze na hlavě a přední straně končetin je krátká a přiléhavá a na krku, zadní straně končetin a na ocasu je delší a bohatá
- **Zbarvení:** světle plavá překrytá černou různých odstínů, může mít bílé odznaky (nikoliv dominující)
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, PRA, katarakta, luxace oční čočky

Rumunský mioritský ovčák

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Rumunský mioritský ovčák

- **Země původu:** Rumunsko
- **Historie:** vyšlechtěn z přírodních plemen karpatských hor
- **Využití:** ovčácký, hlídací a společenský pes
- **Povaha:** klidný a vyrovnaný pes, hodný k dětem, k cizím lidem je však obezřetný, ostražitý a velmi odvážný hlídač, ochotný postavit se i vlkovi, rysovi či medvědovi
- **Celkový vzhled:** velký a statný dlouhosrstý pes, avšak nikdy těžký

- **Stavba těla:**

- hlava: obličejová část maličko kratší než mozkovna; *nosní houba* černá a široká; *oči* oříškové, tmavě hnědé nebo světlejší, nikdy žluté; *uši* vysoko nasazené a svěšené
- trup: hloubka hrudníku odpovídá zhruba polovině kohoutkové výšky
- ocas: dobře osrstěný, vysoko nasazený, v klidu nesen svěšený
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, kolmé při pohledu zepředu i ze strany; *pánevní končetiny* velmi svalnaté a mohutné, rovné a paralelní při pohledu zezadu

Rumunský mioritský ovčák

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 70 – 75 cm, feny 65 – 70 cm
- **Hmotnost:** 40 – 60 kg
- **Srst:** bohatá na hlavě i trupu, hrubá, rovná a dlouhá min. 10 cm
- **Zbarvení:** grošovaná (bílá s dobře ohraničenými černými nebo šedými znaky), jednobarevná bílá nebo šedá
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, PRA, katarakta, luxace čočky

Saarloosův vlčák

Saarloosův vlčák

- **Země původu:** Nizozemí
- **Historie:** 20. stol., vznikl křížením německého ovčáka a vlčice pocházející ze sibiřské větve evropského typu vlků
- **Využití:** nebyl šlechtěn se záměrem konkrétního použití
- **Povaha:** velmi hrdý, samostatný a nezávislý, proto není příliš vhodný pro výcvik, je věrný a oddaný svému pánovi, ale vůči cizím lidem je nedůvěřivý a plachý, nikdy však není agresivní
- **Celkový vzhled:** svým vzhledem, stavbou těla, pohybem i srstí připomíná vlka

- **Stavba těla:**

- hlava: klínovitá, vlčího vzhledu; *nosní houba* černá u vlkošedých a bílých jedinců, u hnědých nebo krémově bílých může být zbarvení játrové; *oči* nejlépe žluté, mandlového tvaru; *uši* nasazené v úrovni očí, vztyčené, mírně špičaté a dobře pohyblivé
- trup: pevná a silná stavba těla, délka je větší než kohoutková výška
- ocas: silný, nízko nasazený, nesen šavlovitě zahnutý nebo téměř rovný
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, dobře osvalené, v poměru k tělu jemné; *pánevní končetiny* musí mít správné zaúhlení kolenního kloubu a hlezna, aby nebyl narušen typický lehký pohyb

Saarloosův vlčák

Saarloosův vlčák

- **Kohoutková výška:** psi 65 – 75 cm, feny 60 – 70 cm
- **Hmotnost:** 36 – 41 kg
- **Srst:** letní srst se velmi liší od zimní srsti – v zimě převládá podsada, která spolu s krycí srstí tvoří bohatou srst a výrazný límec kolem krku, v létě převládá krycí srst
- **Zbarvení:** vlkošedá, hnědá (tzv. divoké zbarvení), světle krémová až bílá
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, DLK, dwarfismus, degenerativní myopatie, PRA

Šeltie (shetlandský ovčák)

Šeltie (Shetlandský ovčák)

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

Šeltie (shetlandský ovčák)

- **Země původu:** Velká Británie (Shetlandské ostrovy)
- **Historie:** 19. stol., pastevci na Shetlandských ostrovech nepotřebovali velké agresivní psy, jelikož zde nejsou velké šelmy, ale spolehlivé hlídače, kteří by neohrožovali malá domácí zvířata (shetlandský pony, shetlandské ovce a skot), drželi stádo pohromadě a odolávali drsnému klimatu
- **Využití:** ovčácký a společenský pes
- **Povaha:** živý, ostražitý, inteligentní, mírumilovný, temperamentní a oddaný svému pánovi, vůči cizím lidem rezervovaný
- **Celkový vzhled:** malý, dlouhosrstý pracovní pes připomínající svým vzhledem kolii, která však není šeltii příbuzná i přesto, že obě plemena mají pravděpodobně stejné předky

- **Stavba těla:**

- hlava: od uší k nosu se zužuje a tvoří tak tupý klín, čenich je dlouhý a mírně zaoblený; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé, u jedinců se zbarvením blue merle může být jedno nebo obě oči modré nebo s modrými skvrnami; *uši* malé, při pozornosti vztyčené, s překlopenými špičkami
- trup: přiměřeně dlouhý, rovný hřbet, hluboký hrudník
- ocas: dobře osrstěný, dlouhý, nízko nasazený, v klidu svěšený, v pohybu nesen mírně vzhůru, ale nikdy nad úroveň hřbetu
- končetiny: *hrudní končetiny* rovné, svalnaté; *pánevní končetiny* mají široká a svalnatá stehna

Šeltie (Shetlandský ovčák)

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 37 cm, feny 35,5 cm
- **Hmotnost:** 6 – 8 kg
- **Srst:** krycí srst je dlouhá a rovná, podsada měkká a hustá, tvoří bohatý límec a náprsenku, na hrudních končetinách praporce, na obličeji je srst krátká
- **Zbarvení:** sobolí (od světle zlaté po sytě mahagonovou), trikolor (černá na těle se sytě tříslovými odznaky), blue-merle (čistě stříbřitě modrá, s černým melírováním a mramorováním, sytě pálené odznaky), černo-bílá (bílé odznaky na lysině, límci, náprsence, končetinách a špičce ocasu)

- **Predispozice k onemocněním:** anomálie oka kolií (CEA), vrozená hluchota, patentní ductus arteriosus (PDA), von Willebrandova choroba, dermatomyozitida, idiopatická ulcerativní dermatóza, mutace MDR1 (multidrug resistance gene), DKK, vrozená luxace lokte, lupus erythematosus, kutánní histiocytóza, folikulitida, uveodermatologický syndrom, alopecie barevných mutantů (CDA – color dilution alopecia), hypotyreóza, hemofilie B, hemoragická gastroenteritida, PRA, korneální dystrofie, katarakta, Kleinův-Waardenburgův syndrom, distichiáza, mikroblefaron, entropium, micropapilla, hypoplazie optického nervu, Fanconiho syndrom, cholecystitida, kryptorchismus, nádor Sertoliho buněk

Slovenský čuvač

Slovenský čuvač

- **Země původu:** Slovensko
- **Využití:** ovčácký, salašnický a hlídací pes
- **Povaha:** věrný a srdnatý, bystrý, ostražitý a neohrožený, nebojí se postavit i medvědu nebo vlku, má živý temperament
- **Celkový vzhled:** horský pes pevné konstituce, mohutné stavby, silné kostry a husté bílé srsti

- **Stavba těla:**

- hlava: velká se širokým čelem; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé, oválného tvaru; *uši* vysoko nasazené, středně dlouhé, přiléhající k hlavě
- trup: mírně obdélníkového formátu
- ocas: nízko nasazený, rovný, v klidu svěšený, v pohybu nesen nad bedry v oblouku
- končetiny: silné a poměrně vysoké; *hrudní končetiny* rovné, sloupovité; *pánevní končetiny* silně osvalené, hýždě se stehny tvoří svalnatý celek podlouhlého tvaru a značné šířky

- **Kohoutková výška:** psi 62 – 70 cm, feny 59 – 65 cm
- **Hmotnost:** psi 36 – 44 kg, feny 31 – 37 kg
- **Srst:** středně dlouhá a hustá, na hlavě a končetinách krátká a přiléhavá, psi mají nápadnou hřívu
- **Zbarvení:** bílé
- **Predispozice k onemocněním:** DKK

Šiperka

Zdroj: Císařovský, 2006.

Šiperka

Šiperka

- **Země původu:** Belgie
- **Historie:** od 17. stol. psi ševců, kteří pořádali soutěže, v nichž na svých psech předváděli zdobené bronzové obojky
- **Využití:** malý hlídací a společenský pes
- **Povaha:** výborný hlídač a hlásič, rezervovaný k cizím lidem, ale jemný k dětem, aktivní, pracovitý, čilý, neúnavný a zvědavý, vynikající lovec drobných hlodavců
- **Celkový vzhled:** malý, ale pevně stavěný ovčák kvadratického formátu

- **Stavba těla:**

- hlava: klínovitá s dobře vyvinutou mozkovnou a poměrně krátkým čenichem; *nosní houba* černá; *oči* tmavě hnědé, malé, mandlového tvaru; *uši* vztyčené, špičaté, velmi malé a nasazené vysoko
- trup: krátký a široký, ideálně kvadratický, výrazné předhrudí
- ocas: vysoko nasazený, přednostně nesený dolů, ale může být i nesený nad hřbetem nebo zatočený, někteří jedinci se rodí zcela bezocasí nebo se zakrnělým ocasem
- končetiny: jemná kostra, dobře postavené pod trupem; *hrudní končetiny* rovné a při pohledu zepředu rovnoběžné; *pánevní končetiny* při pohledu zezadu rovnoběžné, silně osvalená stehna

Šiperka

- **Kohoutková výška:** 22 – 33 cm
- **Hmotnost:** 3 – 9 kg
- **Srst:** hustá, rovná, tvořící límec, hřívu a kalhotky
- **Zbarvení:** zcela černé
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, diabetes mellitus, alopecie barevných mutantů (CDA), folikulární dysplazie černých chlupů, pemfigus, katarakta, PRA, galaktosialidóza, hydrocefalus, arachnoidální cysty

Welsh Corgi Cardigan

Welsh Corgi Cardigan

- **Země původu:** Velká Británie
- **Historie:** vznikl na západě Walesu, kde byli upřednostňováni welsh corgi větší, delší a vždy s dlouhým liščím ocasem
- **Využití:** společník
- **Povaha:** pozorný, inteligentní, vyrovnaný, není ani bázlivý ani agresivní
- **Celkový vzhled:** stabilní, robustní, pohyblivý, disponovaný k vytrvalosti

- **Stavba těla:**

- hlava: podobná liščí, mezi ušima široká a plochá, zužuje se k očím; délka tlamy : délce lebky = 3 : 5, tlama se zužuje k nosu; *nosní houba* černá; *oči* středně velké, poměrně daleko od sebe posazené, barvy tmavé nebo sladěné s barvou srsti; *uši* vztyčené, poměrně velké, nasazené dost vzadu, od sebe se odklánějící
- trup: rovná hřbetní linie, trup dlouhý a silný, s hlubokým hrudníkem
- ocas: podobný liščímu, nasazený v linii těla, středně dlouhý (až k zemi nebo téměř k zemi), v pohybu může být nesen nad úrovní trupu, ale ne stočený nad hřbetem
- končetiny: hrudní - silné kostry, krátké, tlapky lehce vybočené; pánevní - krátké, silné, dobře zaúhlené, svalnaté, bez vlčích drápů, fyziologicky hypochondroplazie

Welsh Corgi Cardigan

- **Kohoutková výška:** 30 cm
- **Srst:** Krátká nebo středně dlouhá, hrubé textury, s dobrou podsadou
- **Zbarvení:** všechny barvy kromě bílé, s nebo bez bílých znaků
- **Predispozice k onemocněním:** PRA, discospondilóza, degenerativní myelopathie psů, multifokální retinální dysplazie, těžká kombinovaná imunodeficiencie

Welsh Corgi Pembroke

Welsh Corgi Pembroke

- **Země původu:** Velká Británie
- **Historie:** vznikl na jihu Walesu, preferováni byli menší a kratší bezocasí psi
- **Využití:** společník
- **Povaha:** odvážný, pracovitý, otevřený a přátelský, nikdy nervózní nebo agresivní
- **Celkový vzhled:** nízko postavený, silný, robustně stavěný, ostražitý a aktivní pes působící dojmem mohutnosti a velké životnosti v malém formátu

- **Stavba těla:**

- hlava: připomíná lišku, mozkovna mezi ušima dosti široká a plochá, tlama se mírně zužuje; *nosní houba* černá; *oči* kulaté, střední velikosti, barvou odpovídají barvě srsti; *uši* vzpřímené, střední velikosti, lehce zaoblené; přímka vedená od špičky nosu přes oči musí procházet špičkou uší
- trup: linie hřbetu rovná, hrudník široký, hluboký
- ocas: nasazený na úrovni horní linie, v pohybu nesený nad horní linií
- končetiny: silné, krátké, dobře úhlené, fyziologicky hypochondroplazie

Welsh Corgi Pembroke

- **Kohoutková výška:** psi i feny 25 – 30 cm
- **Hmotnost:** psi 10 – 12 kg, feny 9 – 11 kg
- **Srst:** středně dlouhá, rovná, s hustou podsadou
- **Barva:** jednobarevná červená, sobolí, jelení, černá s pálením, s bílými znaky na končetinách, na hrudní kosti a krku; povolena trocha bílé na hlavě a na tlamě
- **Predispozice k onemocněním:** PRA, von Willebrandova choroba typ 1, těžká kombinovaná imunodeficience, discospondiloza, degenerativní myelopatie psů, korneální ulcerace, korneální dystrofie, katarakta, multifokální retinální dysplazie, renální telangiektazie, cystinová urolithiáza

SEKCE 2

HONÁČTÍ PSI

Australský honácký pes

Australský honácký pes

Australský honácký pes s krátkým ocasem

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

Australský honácký pes

- **Země původu:** Austrálie
- **Historie:** vznikl pro doprovázení skotu na trh, křížením psů z Evropy - bullteriéři, dalmatini, kolie, kelpie (snad i bobtail)- kříženci byli příliš hluční a méně konstitučně odolní; následně přikřížili dinga (tichý, houževnatý)
- **Využití:** dříve honáctví, dnes sportovní kynologie, obedience
- **Celkový vzhled:** silný, kompaktní, symetricky stavěný pracovní pes, se schopností ochraňovat honáka, jeho stáda a majetek

- **Stavba těla:**

- hlava: široká, klínovitá se silnými čelistmi a postavenýma menšíma ušima; *nosní houba* černá; *oči* oválné
- trup: silný, dobře stavěný, svalnaté tělo s hlubokou hrudí, dlouhá skloněná zád'
- ocas: delší, nesený dolů, při běhu má funkci kormidla, australský honácký pes s krátkým ocasem – tzv. stumpy
- končetiny: krátké a svalnaté s pevnými kostmi, schopnost rychlého a náhlého pohybu je zásadní

Australský honácký pes

Zdroj: Císařovský, 2006.

- **Kohoutková výška:** psi 46 – 51 cm, feny 43 – 48 cm
- **Srst:** krátká, hladká, s hustou podsadou; krycí srst uzavřená, rovná, tvrdá a přiléhající, odolává dešti
- **Zbarvení:** modrá (modrá, modře skvrnitá nebo modře tečkovaná, se znaky nebo bez, povolené jsou modré, černé a žluté znaky na hlavě), červená (psi červeně tečkovaní, na hlavě se znaky nebo bez, barevné znaky na těle povolené, ale ne žádoucí)
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, GPRA, luxace oční čočky, katarakta, vrozená hluchota, cystinová urolithiáza

Ardenský bouvier

Zdroj: Císařovský, 2006.

Ardenský bouvier

- **Země původu:** Belgie
- **Historie:** původně honácký pes, od 19. stol. užívání ke stopování jelenů a divokých prasat a během obou světových válek psi pytláků
- **Využití:** honácký pes, na otevřených pastvinách ke shánění, hlídání a řízení stád, všestranný pracovní pes, vynikající hlídač
- **Povaha:** hravý, zvědavý, živý, přátelský, přizpůsobivý, tvrdohlavý a odvážný obranář
- **Celkový vzhled:** vytrvalý, robustní, silný pes střední velikosti, krátký (čtvercový rámec), kompaktní a dobře osvalený

- **Stavba těla:**

- hlava: poměrně krátká, tlama kratší než mozkovna, silná, poměrně krátká, mozkovna široká a plochá, tlama široká, silná; *oči* oválné středně velké, ne příliš široce posazené; *uši* nasazené vysoko, trojúhelníkové, poměrně malé, preferovány vztyčené, lze i se spadající špičkou/polovztyčené
- trup: horní linie těla horizontální, poměrně plné břicho
- ocas: silný, vysoko nasazený, kupírovaný, rodí se i bez ocasu
- končetiny: *hrudní končetiny* mohutné, dobře osvalené, kolmé k zemi při pohledu z jakéhokoliv úhlu a při pohledu zřepředu paralelní; *pánevní končetiny* mohutné, dobře osvalené, s přiměřeným úhlením, při pohledu zezadu paralelní, bez paspárků

Ardenský bouvier

Zdroj: Ralston a Willms, 2011.

- **Kohoutková výška:** psi 56 – 62 cm, feny 52 – 56 cm
- **Váha:** psi 28 – 35 kg, feny 22 – 28 kg
- **Srst:** krycí srst suchá, drsná a rozcuchaná, asi 6 cm dlouhá po celém trupu, kratší a přiléhavější na lebce, výraznější obočí, tvoří vousy a malou bradku, límec, praporce, kalhotky
- **Zbarvení:** všech barev kromě bílé

Flanderský bouvier

Flanderský bouvier

- **Země původu:** Belgie, Francie
- **Historie:** původně průvodce stád, pes k tahu a k pohonu máselnic
- **Využití:** hlídání nemovitostí a zemědělských usedlostí, obranář a policejní pes
- **Povaha:** klidná, rozvážná a neohrožená povahu, jiskra v oku prozrazuje inteligenci, energii a odvahu
- **Celkový vzhled:** kompaktní, čtvercového rámce, budí dojem mohutnosti, ale není těžkopádný

- **Stavba těla:**

- hlava: masivní, čenich není špičatý, délka lebeční: čenichové partii je 3:2; oči oválné, co nejtmaší barvy; uši nasazené vysoko nad úrovní očí, ušní boltce položeny svisle, ohyb nesmí převyšovat temeno hlavy, tvaru rovnostranného trojúhelníku, přiléhající naplocho k tvářím
- trup: mohutný, krátký, podsaditý, horní linie vodorovná, hrudník široký a dobře klenutý, nesmí být válcovitý, břicho mírně vtažené
- ocas: nasazen poměrně vysoko, nesen v rovině s páteří, kupírován (za 2. nebo 3. obratlem)
- končetiny: silné kosti, dobře osvalené; *hrudní končetiny* rovné a rovnoběžné; *pánevní končetiny* mohutné, výrazně osvalené, kolmé, dokonale rovnoběžné, bez vlčích drápů

Flanderský bouvier

Zdroj: Smrčková a Smrček, 2012.

- **Kohoutková výška:** psi 62 – 68 cm, feny 59 - 65 cm
- **Hmotnost:** psi 35 - 40 kg, feny 27 - 35 kg
- **Srst:** hustá krycí srst s podsadou, hrubá na dotek, suchá a matná, dlouhá cca 6 cm, mírně rozčuchaná, kratší na hlavě, velmi krátká na vnější straně uší, vnitřek uší chráněn přiměřeně dlouhou srstí; tvoří knír a drsný vous (typický odstrašující výraz), obočí tvořeno odstávajícími chlupy nezakrývajícími oči
- **Zbarvení:** šedá, žíhaná, uhlovaná, černá srst přípustná, (bílá hvězda na hrudi se toleruje)
- **Predispozice k onemocněním:** DKK, primární glaukom, katarakta, laryngeální paralýza, esofageální/faryngeální svalová degenerace a dysfagie, megaezofagus, karcinom skvamózních buněk GIT, entropium, svalová dystrofie

Zdroje fotografií:

- **Císařovský, M.:** PES nekonečný příběh od pravěku do třetího tisíciletí. Altercans s.r.o., 2008. 904 s.
- **Ralston, B., Willms, J.:** 1001 psů. Svojtka & Co, s.r.o., 2011. 384 s.
- **Smrčková, L., Smrček, M.:** Psi celého světa - Rádce pro správný výběr psa. GRADA Publishing, a.s., 2012. 304 s.

Autoři:

Lucie Blovská, Kateřina Štěpánková,
David Zapletal

Poděkování:

Tato prezentace vznikla za podpory projektu IVA VFU Brno s
názvem „Plemena psů skupiny FCI I“,
reg. č. 2016FVHE/2230/46.